

PECULIARITIES OF TRAINING SPECIALISTS IN THE MEDICAL AND PHARMACEUTICAL INDUSTRIES

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-260-9-31>

PECULIARITIES OF TEACHING PHYSICAL REHABILITATION FOR MEDICAL STUDENTS

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Horodetska O. O.

*PhD, Department of Physical Training
and MPS,
National Pirogov Memorial Medical
University*

Городецька О. О.

*кандидат наук,
кафедра фізичного виховання
та ЛФК,
Вінницький національний медичний
університет імені М. І. Пирогова*

Androshchuk O. V.

*PhD, Department of Physical Training
and MPS,
National Pirogov Memorial Medical
University
Vinnytsya, Ukraine*

Андрощук О. В.

*кандидат наук,
кафедра фізичного виховання
та ЛФК,
Вінницький національний медичний
університет імені М. І. Пирогова
м. Вінниця, Україна*

Поява інтересу практичної медицини до фізичної терапії обумовлена усвідомленням світовим медичним співтовариством недостатньої ефективності зусиль клінічної медицини в справі відновлення та компенсації втрачених у процесі хвороби та травматичних пошкоджень фізіологічних функцій організму. Розвиток системи ефективної фізичної реабілітації з урахуванням сьогоdnішнього рівня суспільного здоров'я, політичної та економічної ситуації в державі, без сумніву, можна віднести до числа найважливіших медико-соціальних завдань сучасної охорони здоров'я [1, с. 12].

Оскільки, реабілітації потребують 90% пацієнтів, але питання створення та функціонування повноцінної системи реабілітації протягом останніх 20 років випадали з поля зору медицини, вони піднімались частково в програмах соціальної, трудової та професійної реабілітації осіб з інвалідністю в контексті забезпечення їх виробами медичного призначення. В той же час головне спрямування реабілітації полягає у відновленні здоров'я хворих і є важливим наступним етапом після надання ургентної допомоги та інтенсивного стаціонарного лікування.

Варто зазначити, що особливо ефективною є робота у мультидисциплінарній команді, яка об'єднує групу фахівців різних спеціальностей, які надають реабілітаційні послуги особі, яка їх потребує, для забезпечення відновлення або компенсації наявних обмежень життєдіяльності.

До складу мультидисциплінарною команди можуть входити: фізичний терапевт; ерготерапевт; лікар фізичної та реабілітаційної медицини; лікар-невролог; психолог; фахівець із соціальної роботи/соціальний працівник; лікарі інших спеціальностей і спеціалісти освітньої чи соціальної сфери (у разі потреби).

Розвиток фізичної терапії в Україні обумовлений потребою у фахівцях фізичної терапії та ерготерапії, підготовка яких повинна здійснюватись у медичних закладах вищої освіти.

У зв'язку з тим, що фізична реабілітація хворого у переважній більшості розпочинається із перших днів перебування у стаціонарі, саме лікар діагностує та призначає види втручань, тому до програм навчання студентів медичних закладів освіти (майбутніх лікарів) впроваджують дисципліни, які вивчають немедикаментозні засоби відновлення пацієнтів. А саме: «Фізична реабілітація та спортивна медицина», «Немедикаментозні методи лікування та реабілітації», «Основні аспекти відновлення за допомогою апаратних методик реабілітації»

Метою вивчення вищезазначених дисциплін є структурування основних понять реабілітації для лікарів різних спеціальностей та обґрунтовано застосовувати загальні принципи немедикаментозних методів лікування для побудови комплексних реабілітаційних програм.

Необхідно, також по завершенню курсів знати: фізико-хімічну характеристику основних лікувальних фізичних факторів, механізми дії окремих фізичних факторів, загальні показання та протипоказання до реабілітаційного втручання.

Вміти: відрізнити лікувальні фізичні фактори за їх фізико-хімічною характеристикою, визначити для лікування необхідні фізичні фактори згідно основних методик їх застосування в реабілітації, пояснити

сутність механізмів дії фізичних факторів на організм людини. Звичайно, актуальним є користуватись в практичній роботі основними принципами призначення і використання фізичних чинників.

Найважливішим є підбір оптимальних фізичного лікувального та реабілітаційного факторів з урахуванням симптоматичного, патогенетичного та клініко-функціонального підходів до їх застосування в реабілітації. Лікарське призначення по застосуванню окремих лікувальних фізичних факторів здійснюється відповідно до мінародної класифікації функціонування.

Міжнародна класифікація функціонування розглядає порушення як проблеми функції і структур організму, пов'язаних зі змінами здоров'я. Знання про те, як хвороба впливає на функціонування, покращує планування послуг, лікування та реабілітацію осіб з хворобами чи обмеженими можливостями.

Під час вивчення основних засобів відновлення студенти– медики ознайомлюються із особливістю роботи центрів реабілітації міста, області. Практичні заняття проводяться на базах лікарень, санаторіїв різних профілів та відділень.

Останні роки в Україні з'явилися лікарі фізичної та реабілітаційної медицини, які виконують лікарську діяльність з метою запобігання, поліпшення та відновлення порушень структур та функцій організму [2, с. 223].

Основною роботою такого фахівця є оптимізація активності та участі з урахуванням реабілітаційного прогнозу особи з обмеженням життєдіяльності незалежно від віку та існуючого діагнозу, а також стану оточуючого середовища. І саме лікар фізичної та реабілітаційної медицини здатен забезпечити координацію виконання повного реабілітаційного циклу: медичне та реабілітаційне обстеження, встановлення реабілітаційних цілей, визначення реабілітаційних втручань, необхідних для досягнення цих цілей.

Відповідно до Наказу Міністерства охорони здоров'я України 13.12.2018 № 2331 Зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. «Охорона здоров'я» лікар складає індивідуальну програму реабілітації та індивідуальну програму реабілітації особи з інвалідністю для кожної особи з обмеженням життєдіяльності з метою проведення проблемно-орієнтованої, пацієнт-центричної реабілітації відповідно до реабілітаційного періоду із залученням відповідних фахівців. Організовує командну взаємодію між фахівцями, залученими до реабілітації, з проведенням регулярних засідань. Тому, в підготовці студентів-медиків актуальним є введення нових дисциплін, спрямованих

на вивчення основних реабілітаційних технологій та сучасних тенденцій фізичної терапії [3, с. 2].

Отже, існує потреба у розробці та впровадженні нового напрямку діяльності для лікарів по збереженню здоров'я, та реабілітації. Студенти– медики поряд із клінічними дисциплінами отримують фундаментальні теоретичні знання, відпрацьовують практичні навички володіння методиками відновлення та збереження здоров'я та набувають професійних компетенцій щодо роботи з різними нозологічними та віковими групами пацієнтів. Оволодіння новітніми реабілітаційними технологіями є актуальним та потребує подальшого розвитку.

Література:

1. Андрійчук, О. Підготовка фізичних терапевтів до практичної діяльності. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини*. 2019. № 14, С. 10–14. <https://doi.org/10.32626/2309-8082.2019-14.10-14>
2. Завидівська, О. І.. Основи здоров'я орієнтованого управління: навчально-методичний посібник. *Львів. держ. ун-т фіз. культури ім. І. Боберського*. – Львів : Простір-М, 2020. – 274 с. :
3. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13.12.2018 № 2331 Зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. <https://moz.gov.ua/article/ministry-mandates/nakaz-moz-ukraini-vid-13122018--2331-pro-vnesennja-zmin-do-dovidnika-kvalifikacijnih-harakteristik-profesij-pracivnikiv-vipusk-78-ohorona-zdorov%e2%80%99ja?fbclid=IwAR3nbvgpuU0VimDU5fCrNb70vmBEOY6SQY1fi08YQgGuLlkJRmH4ic-y3Xk>